

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quinam sint habiles, vel absolutè inhabiles ad testificandum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITVLVS XX.

DE TESTIBUS ET ATTESTATIONIBUS.

Præcipua probationis species est, quæ fit per testes vivâ voce deponentes; sunt enim testes, qui de factis aliquo legitime vocati testimonium dicunt, attestaciones verò sunt ipsorum depositiones; & quamvis testium alii sint judiciales, alii instrumentarii, alii testamentarii, hic tamen potissimum agitur de testibus judicialibus, qui ad rei alicujus controversam fidem faciendam in judicio adhibeantur, de quibus.

SECTIO I.

De qualitate Testium.

§. I.

Quinam sint habiles, vel absolute inhabiles ad testificandum?

Testes generatim loquendo debent esse idonei, & fideles non conducti pretio, & ut in c. *Placuit* i. h. t. statuitur, Jejuni testimonium ferre debent. Censentur autem idonei, qui per Canones vel Leges non arcentur à testimonio ferendo, & plerumque dicuntur omni exceptione majores. Fideles autem hic dicuntur illi, qui fide digni sunt, & à moribus probati, ut dicitur *Can. placuit. causa. 4. q. 2.* Pretio conducti censentur illi, quibus pro testimonio ferendo pecunia v. g. etiam non perenti oblata fuit. Jejuni verò ut ferant testimonium, de honestate quidem est, & consilio, ratione juramenti, quod à testibus præstandum

est, non autem de necessitate & præcepto; & hinc attendenda est consuetudo, quæ tantum attendit, ut non sint ebrii; sed sobrii, qui testimonium ferunt.

Prohibentur autem de jure, quò minus testimonium simpliciter ferre possint primò impuberes sive pupilli, qui ob infirmitatem judicii absolute à testimonio ferendo excluduntur, (excepto crimine læsæ Majestatis) quamvis puberes facti de illis, quæ tempore impubertatis, cum discretionem jam haberent, viderunt, possint testari. Secundò excluduntur furiosi, quia mente carent, ita ut neque de illis testari possint, quæ furoris tempore contigerunt, quamvis ad se postmodum redierint. Tertio excluduntur regulariter cæci, quia non sufficit semper in teste de auditu tantum, sed sæpè debet de visu deponere, nisi talia essent, de quibus testificari debet, quæ non visu, sed auditu percipiuntur. Quarto excluduntur muti & surdi simul, quia non possunt animi sui sensum commodè exprimere. Quintò non admittuntur ad testimonium ferendum servi strictè dicti (ne ex metu Dominorum veritatem magis suppressant, quàm aperiant) nisi in exceptis criminibus, in quibus etiam inhabiles testes admittuntur, quamvis non sine omni exceptione majores.

☞(o)☞

Qq 3

§. II.